

بخش چهارم

آیت الله عبائی به روایت اسناد ساواک

توضیح

در این قسمت خوانندگان محترم یاد اسناد متعددی را ملاحظه می‌فرمایند نشان دهنده این است که مرحوم عبائی همیشه تحت نظارت پنهان ساواک بوده است و مأموران ساواک مانند سایه به دنبال وی بوده‌اند.

البته این اوراق فقط بخش بسیار اندک و ناچیزی از اسناد محرمانه مربوط به مرحوم عبائی می‌باشد که در اختیار مجله یاد قرار گرفته است. امیدواریم که روزی همه اسناد مربوط به ایشان را وزارت اطلاعات و دیگر نهادهای مربوطه برای همگان منتشر نمایند.

آرایش مجدد این اسناد کار زیادی برده است که زحمت آن را آقای سید علی اصغر موسوی عبادی کشیده و سپس اصل اسناد را نیز کلیشه نموده‌اند. در همین جا از زحمات ایشان سپاسگزاری می‌شود.

یاد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

برگ خیر

.....۶- تاریخ وقوع.....	.....صفحه	..... از	..... صفحه یکم
.....۷- ملاحظات حفاظتی.....	.....صفحه	..... از	..... نسخه شماره
.....		کل سوم ۳۱۲	۱- به
.....۸- گیرندگان.....		قم	۲- از
.....		۲۱/۱۵	۳- شماره
.....		۵۱/۳/۱۵	۴- تاریخ
.....			۵- پیوست.....

..... موضوع.....
عطف
 پیرو

کمیته مشترک طبق گزارش منابع محمد واعظ عبائی فرزند حسین و عبدالمجید معادیخواه فرزند حسین از افرادی هستند که در مجلس ختم معدومین اخیرالاعدام در مدرسه فیضیه شرکت داشته در ساعت ۲۰:۰۰ روز ۵۱/۳/۱۴ دستگیر و از منازل آنان با تشریفات قانونی بازرسی از منزل عبائی ضمن کشف اوراق مسخره یک نسخه وکالت نامه دستخط خمینی در مورد اخذ وجوه شرعیه بدست آمده و از نفر دوم تصویر بزرگ خمینی و تعدادی کتب دیگر کشف مقرر فرمائید نسبت به صدور قرار بازداشت اوامر مقتضی صادر و نتیجه را ابلاغ فرمایند.

رونوشت دبیر اصل است
 پی نوشت مدیریت کل

ارزیابی خبر اصل در اوین عبدالمجید معادیخواه می باشد
 ۱- اقدام شود
 نظریه.....
 ۲- بولتن

به: ریاست اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی
 از: ساواک
نخست وزیری
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
 س.ا.و.ا.ک

شماره .....
 تاریخ .....
 پیوست .....

درباره **محمد فرزند حسین شهرت واعظ عبائی**

نامبرده فوق به اتهام اقدام علیه امنیت کشور در شهرستان قم دستگیر شده است.
 علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید ضمن صدور قرار تأمین مقتضی جهت مشارالیه نتیجه
 را به این سازمان اعلام نمایند. % ح

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور. ارتشبد نصیری
 از طرف

خیلی محرمانه
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

صورت جلسه

در ساعت ۱۹:۱۰ ۵۱/۳/۱۴ اینجانبان امضاءکنندگان زیر در بیعت نماینده دادستان از منزل مسکونی آقای محمد واعظ عبائی واقع در خیابان صفائیه ۸ متری ناصر کوچه جنب حمام نجات داخل کوچه درب چهارم دست چپ پلاک با حضور خودش بازرسی اشیاء مشروحه زیر:

- ۱- تحریرالوسیله آقای خمینی یک جلد
- ۲- غرب زدگی یک جلد
- ۳- الکاسب نوشته آقای خمینی یک جلد
- ۴- عقیده حضرات آیات عظام و مراجع بزرگ در مورد خمینی یک برگ
- ۵- اجازه نامه دریافت وجوه شرعیه بخط و مهر آقای خمینی یک برگ
- ۶- مکتب های سیاسی یک جلد
- ۷- کودک نیل یک جلد
- ۸- سحوری یک جلد
- ۹- کتاب بیان گرسنگی یک جلد
- ۱۰- بعثت و ایدئولوژی نوشته مهندس بازرگان یک جلد
- ۱۱- نقشه های استعمار در راه مبارزه با اسلام یک جلد
- ۱۲- دعوت نامه جهت اخذ وجوه به منظور مقبره آیت الله طباطبایی به امضاء خمینی یک برگ
- ۱۳- دفترچه قابل بررسی یک جلد
- ۱۴- اعلامیه تاییدی فتوکپی شده در مورد شماره حساب ۲۹ بانک صادرات قم... دو برگ

شماره مذکور

باکشف و بازرسی بدون هیچ گونه ضرر و زیان جانی و مالی در ساعت ۲۰:۱۵ خاتمه پذیرفت.

نماینده دادستان	صاحب منزل	نماینده ساواک	نماینده شهربانی
ناظران	محمد واعظ عبائی	ترابی	هاشمی

خیلی محرمانه

به ساواک قم

از سرکز

رمز شود

عطف به ۲۱/۱۵ - ۵۱/۳/۱۵

نسبت به صدور قرار بازداشت جهت محمد واعظ عبائی و عبدالمجید معادیخواه اقدام شده. قرار مزبور جهت رویت آنان پستاً ارسال خواهد شد نتیجه تحقیقات اعلام. ح. ۳۱۲/۲۶۷۵ مقدم ۵۱/۳/۱۷

رونوشت برابر اصل است

اصل در اوین عبدالمجید معادیخواه می باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

خیلی محرمانه

تاریخ ۱۳۵۱/۳/۱۶

مصاحبه با:

بازجویی: از آقای محمد واعظ عبائی

س: خودتان را معرفی کنید؟

ج: اسم محمد فرزند حسین شهرت واعظ عبائی اهل مشهد، ساکن قم خیابان صفائیه هفت متری ناصر کوچه حمام نجات منزل پلاک ۸ شخصی. سواد دارم عیال و اولاد دارم شغل مدرّس در سطح و واعظ ایرانی و شیعه اثنی عشری شماره شناسنامه شماره ۲۱۹ صادر شده متولد ۱۳۱۸ شد پیشه کیفی ندارم.

س: چهارده قلم اشیاء که در صورت جلسه مورخه ۵۱/۳/۱۴ درج شده از منزل شما کشف شده

است یا خیر؟

ج: بله

س: کتاب تحریر الوسیله آقای خمینی را شما از چه کسی و به چه مبلغی خریده‌اید؟

ج: از یک نفر از دوستانم که اهل علم می‌باشد و ساکن نجف اشرف است بنام «آقای محمود

سمنائی» گرفته‌ام یعنی ایشان به من اهدا کرده‌اند.

س: کتاب غرب‌زدگی کودک نیل و سحوری را از کجا آورده‌اید؟

ج: کتاب غرب‌زدگی را هفت هشت سال قبل از یک نفر که یادم نیست خریده‌ام و احتمالاً نام

او را پشت کتاب مزبور نوشته‌اند. کودک نیل از دستفروش خریده‌ام و سحوری را هم یک نفر از

اهالی مشهد به من داده است که نام او را نمی‌دانم.

س: نقشه‌های استعمار در راه مبارزه با اسلام را از کجا تهیه کرده‌اید؟

ج: از دستفروش خریده‌ام

س: موضوع اعلامیه پلی‌کپی شده در مورد حساب شماره ۲۹ چیست؟

ج: نمی‌دانم و بوسیله پست از تهران برای بنده فرستاده شده است و از موضوع آن اطلاعاتی

ندارم.

س: شما شب ۵۱/۳/۱۰ که طلاب در مدرسه فیضیه قم برای پنج نفر معدومیان اخیر ختم

گرفته بودند چه نقشی داشتید؟

ج: بنده هیچ نقشی نداشتم فقط چون در آنجا قبل از شروع مجلس ختم من داشتم نماز ظهر و عصر را می‌خواندم که پس از خاتمه نماز هم به من گفتند بفرمائید بنشینید که من هم در محذور اخلاقی قرار گرفتم و نشستم و وقتی شعار دادند من فهمیدم جلسه مربوط به معدومین است.

س: شما چند نفر از گردانندگان مجلس مزبور را نام ببرید؟

ج: من آنها را نمی‌شناسم.

س: بعضی از آن‌هایی که در آنجا بودند و حضور داشتند را بگویید؟

ج: بعضی از آن‌هایی را که در آنجا بودند اگر ببینم می‌شناسم ولی نام و آدرس آن‌ها را نمی‌دانم.

س: شما آقای معادیخواه را در آن روز در مدرسه فیضیه دیده‌اید یا خیر؟

ج: من ایشان را ندیدم.

س: ذیل این اظهارات خود را چگونه گواهی می‌کنید؟

ج: امضاء می‌کنم.

س: شما در آن روز کنار طلبه سید چاقی نشسته بودید که با او صحبت می‌کردید آیا آن طلبه

سید چاق را می‌شناسید یا خیر؟

ج: خیر درست به خاطر ندارم که چه کسی بغل دست من نشسته بود و طلبه سید چاق را هم که

می‌گویید نمی‌شناسم.

س: در بین اوراقی که از منزل شما کشف شده اجازه‌نامه‌ای به خط آیت‌الله خمینی دیده شده که

به موجب آن شما اجازه دریافت وجوه داده شده است این نامه چیست؟

ج: من اجازه دریافت وجوه از بیشتر آقایان مراجع دارم که این اجازه نامه هم یکی از آن‌ها

است که بوسیله اسلامی در حدود چهار پنج سال پیش گرفته‌ام.

س: با اطلاع از هویت شما آقای محمد عبائی در جلسه اول بازجویی اتهامی محرز شد که در

پاسخ آن اتهامات نقاطی به شما یادآور می‌شود که در آن‌چه از شما سؤال می‌شود سعی کنید کلیه

اطلاعات خود را در زمینه مورد سؤال مشروحاً بیان فرمائید؟

ج: چشم

س: تعیین کنید گردانندگان مجلس ختم متشکله در مدرسه فیضیه جهت معدودی اخیرالاعدام چه کسانی بودند و کسانی را که به نحوی از انحاء در تشکیل این مجلس مداخله داشتند با توجه به این که مطالب شما محفوظ خواهد ماند معرفی نمائید؟

ج: چیزی راجع به گردانندگان مجلس ختم نمی دانم و شعاردهندگان و قرآن خوانندگان و عاملین آن را نمی شناسم و فقط بعضی از افرادی که شرکت کرده بودند شبیهی از شناسایی آن ها در ذهنم است که اگر ببینم ممکن است بشناسم.

س: شاگردان خود را به نام معرفی کنید؟

ج: آقای علوی اهل مشهد، آقای ولائی مازندران، آقای رضایی که فعلاً در زندان است و نمی دانم اهل کجای اصفهان است مشایخی میدانی عینکی که اسم او را نمی دانم دو نفر زنجانی که اسم آن ها را نمی دانم.

س: با اطلاع از هویت شما تعیین نمائید به کدامیک از احزاب و دستجات سیاسی وابستگی داشته و دارید و ارتباط شما با افراد از نظر سیاسی در چه زمینه است؟

ج: اینجانب با افراد سیاسی چه موافق و چه مخالف وابستگی ندارم و با هیچ حزب سیاسی مربوط نیستم.

س: ارتباط خود را با روحانیون تهران ذکر نمائید؟

ج: من با عده ای از روحانیون تهران از قبیل آقای شاهرودی در مسجد مشیرالسلطنه خیابان مولوی نماز می خواند و آقای ایروانی که در مسجد چهار راه مختاری نماز می خواند و برادر زلم که در قلعهک پیش نماز است و همچنین با آقای فلسفی قبل از ۶ ماه ارتباط داشتم به این معنی که پاس منبرش می رفتم و گاهی که گذارم به تهران می افتاد و ساعت ۱۰ بیکار بودم از مجلس انس ایشان استفاده می کردم.

س: ارتباط و آشنایی خود را با آقایان سید محمود طالقانی و سید نورالدین علوی طالقانی تعیین نمائید؟

ج: با آقای سید محمود طالقانی آشنایی و ارتباط ندارم و اسمش را شنیده ام و اما آقای سید نورالدین علوی طالقانی اصلاً نمی شناسم.

س: نشریات و اعلامیه‌های احزاب و روحانیون در حوزه علمیه به وسیله چه کسانی به دست شما می‌رسد و به طور کلی توزیع‌کنندگان آن چه کسانی هستند؟

ج: قبل ۵ سال که در مدرسه خان قم بودم اعلامیه‌هایی توزیع می‌شد که من اتفاقاً بعضی از توزیع‌کنندگان را از قبیل زیارتی و محمود دعائی و یک نفر طلبه یزدی که اکنون در قم نیست و ناشران هم نمی‌دانم و عده دیگری که اسامی آن‌ها را به خاطر ندارم و شب‌ها به حجره ما می‌افتاد که من آن‌ها را بعضی بعد از قرائت و بعضی قبل از آن از خود دور می‌کردم ولی پس از تأهل از پنج سال پیش تا بحال کسی را بعنوان توزیع‌کننده اعلامیه نمی‌شناسم و از آن‌ها خبری ندارم.

س: شما در مراسم ختم روز ۵۱/۳/۱۰ که جهت معدومین در مدرسه فیضیه قم تشکیل شده بود شرکت داشته‌اید اولاً انگیزه شما از شرکت در مجلس ختم مذکور چه بوده، ثانیاً محرکین و شرکت‌کنندگان را معرفی نمایید؟

ج: بنده مطلقاً در مجالس سیاسی شرکت نمی‌کنم و اما در مجلس ختم مذکور من در ایوانی که جلو مدرسه دارالشفاء است نماز می‌خواندم در اثناء نماز دیدم فرش پهن شد و جزوه‌های قرآن گذاشته و گروه زیادی به عنوان فاتحه شرکت کردند و قرآن می‌خواندند که تا تمام شدن نماز من جلسه رسمی شد و من چون می‌خواستم بروم ناچار باید از میان مجلس می‌گذشتم و عده‌ای شرکت در جلسه را از من تقاضا کردند (که اکنون جز سیمای بعضی از آن‌ها چیزی در خاطر من نیست) و من به محذور اخلاقی و خجالت نشستم (برخلاف میل باطنی خود شرکت کردم و رو در بایستی گیر کردم) و اما از محرکین و شرکت‌کنندگان جز سیمای بعضی و شبح آن‌ها چیزی در ذهنم نیست و علت آن است که شرکت‌کنندگان همگی از طلاب تازه و سطح‌خوان بودند که قهراً هم‌طراز ما نیستند و من با آن‌ها ارتباطی ندارم لذا نام آن‌ها یا نشانی منزل یا اطاقشان را نمی‌دانم و کسی از رفقا و هم‌طرازان ما نبود که او را بنام بشناسم.

توضیح این‌که مکانی که ختم گذاشته شد برخلاف انتظار بود چون سخنی و سابقه‌ای از ختم نبود و قبلاً هم جلسات سیاسی در قسمت دیگر مدرسه (جلو کتابخانه) تشکیل می‌شد و کسانی که در ایوان نماز می‌خواندند بی‌خبر همه غافلگیر شدند.

س: آقای عبائی شما که خود را از جریان‌ات تحریکی حوزه علمیه قم مبرا می‌دانید برای این‌که

حسن نیت خود را نشان دهید محرکین و تظاهرکنندگان و طلاب ناراحت و فعال را در حوزه علمیه معرفی نمائید؟

ج: همانطور که عرض کردم رفت و آمد من در مدرسه فیضیه نوعاً در دو وقت است ۱ ساعت ۸ الی ۱۰ که قبل از این ساعت و پس از آن درس و مباحثه دارم و این دو ساعت را یکسره به کتابخانه می‌روم و نوبت دوم ساعت ۴ بعد از ظهر که برای گفتن درس در مدرسه می‌آیم و پس از آن درس آقای آملی می‌روم از این رو من با طلاب انقلابی که نوعاً جوانان هستند ارتباطی و محل و مکان مشترکی و رابطه‌ای ندارم الا با چند نفر جوان که در درس‌های من شرکت می‌کنند که آن‌ها هم از فعالیت کناره گیراند و من هم همیشه آن‌ها را به تحصیل و کوشش در درس و دوری از انقلابات دعوت کرده‌ام. بنابراین کسی را از محرکین نمی‌شناسم و خدا شاهد است اگر می‌شناختم به عنوان تظهير حوزه و جداساختن گنه کار از بی‌گناه معرفی می‌نمودم.

س: در بازرسی از منزل شما کتبی از خمینی و اوراق دیگر کشف که در صورت جلسه ذکر شده است تعیین نمائید آن‌ها را از چه محلی تهیه و انگیزه شما از جمع آوری آن‌ها چه بوده است؟

ج: تحریر الوسیله را کسی به نام محمودی سمنانی حدود یک سال قبل برای من از نجف اهدا آورد. المکاسب را از آقای مولانا کتابفروشی دارالفکر خریدم و به منظوم از خرید و ضبط این دو کتاب همانطور که واضح مباحث فقهی است نه سیاسی چون اصلاً مباحث سیاسی ندارند. عقیده آیات عظام را راجع به آقای خمینی نمی‌دانم از چیزهایی که در کتاب‌های من است و دهنده آن را هم اکنون به هیچ وجه به خاطر ندارم و بدون این که متوجه باشم در کتاب‌هایم مانده.

اما اجازه‌نامه دریافت وجوه شرعی را تنها به این عنوان که آقای خمینی مقلدینی دارد، مانند علمای دیگر و من از تمام مراجع آقای نجفی - شریعتمداری - گلیپایگانی و دیگران اجازه‌نامه داشته‌ام از ایشان هم به وسیله آقای تربتی تنها به عنوان ابزار آخوندی و روحانی بودن تقاضا کرده‌ام در زمانی که ایشان در نجف بودند مکتب‌های سیاسی و کودک نیل و کتاب سیاه‌گرستگی و نقشه‌های استعمار را از دست فروش صرفاً جهت مطالعه در موردی به من اهدا شد از یک نفر از چند نفر که در تابستان ۱۳۵۰ در اخلمد مشهد یک روز با آن‌ها برخورد کردیم و نام دهنده کتاب را اکنون نمی‌دانم و اما بعثت و ایده‌ئولوژی را از آقای مصطفوی کتابفروش صرفاً به قصد

مطالعه خریدم.

و دعوت‌نامه جهت اخذ وجوه به منظور مقبره آیت‌الله طباطبایی - در رفسنجان از دست یکنفر روحانی‌نما با توجه به این‌که این دعوت‌نامه جعلی است زیرا در امضاء آیت‌الله خمینی نوشته گرفتم تا به آقای نجفی که فرستاده آن شخص بود نشان دهم و جهی به نزد من مانده بود و اما اعلامیه تاییدی جهت نحوست شماره حساب ۲۹ بانک صادرات قم برای من حدود ۸ الی ۱۰ روز قبل از دستگیریم از تهران ارسال شد که از تهران بدون آن را از مهر تمبر فهمیدم و تا به حال نمی‌دانم شماره ۲۹ مربوط به کدام مقامی است.

اما انگیزه من از تهیه این کتاب‌ها انگیزه سیاسی نبوده و الا باید ضمن کتاب‌های آقای خمینی ولایت فقیه و غیر آن داشته باشم. و ضمناً این کتاب‌ها در ضمن بیشتر از ۵۰۰ جلد کتاب بود که همه بررسی شده و همچنین دفترچه قابل بررسی در ضمن بیشتر ۵۰ جلد جزوه‌های نوشتنی من که همه آن‌ها را بررسی نموده‌اند و هم‌نوشته‌های فقهی اصولی - تفسیری - کلامی و غیرسیاسی بوده) بوده است.

س: صحت اظهارات خود را چگونه گواهی می‌نمائید؟

ج: بوسیله امضاء گواهی می‌کنم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

ستاد بزرگ ارتشتاران
اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی

شعبه ۷ بازپرسی

قرار بازداشت مورخ ۵۱/۳/۱۷

برحسب تقاضای شماره ۵۱/۳/۱۷ - ۳۱۲/۲۶۷۲

و مستند به ماده ۲۴ آئین دادرسی و کیفری درباره محمد فرزند حسین شهرت واعظ عبائی

به اتهام اقدام علیه امنیت کشور

به علت اهمیت بزه و بیم تبائی

قرار بازداشت موقت صادر و به متهم اخطار می شود که این قرار ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض است.

رئیس شعبه ۷ بازپرسی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

از اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی

۴۰۱-۶۶-۵۱۲۳-۱

شعبه ۷ بازپرسی

۵۱/۳/۱۷

به: ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

بازگشت به شماره: ۳۱۲/۲۶۷۲ - ۵۱/۳/۱۷

درباره غیرنظامی محمد فرزند حسین شهرت واعظ عبائی

در تاریخ ۵۱/۳/۱۷

به اتهام اقدام علیه امنیت کشور

قرار بازداشت موقت صادر گردیده است

با تقدیم عین پرونده مقرر فرمائید قرار صادره را برویت متهم رسانیده و پرونده را پس از

تکمیل اعاده دهند.

بازپرس شعبه ۷ دادستانی ارتش، سرهنگ قضائی ستاد

گیرندگان
 ریاست بازداشتگاه قزل قلعه برای آگاهی و بازداشت متهم.
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

ستاد بزرگ ارتشتاران

اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی

شماره.....

تاریخ..... صفحه.....

دنباله دادنامه

دادنامه شماره ۹۴ مورخه ۵۱/۴/۱۷ دادگاه عادی شماره ۳ تهران
(رسیدگی به اعتراض به قرار بازداشت)

هیئت دادرسان به ریاست سرهنگ ستاد حسن صفاکیش و کارمندی افسران مشروحه زیر در ساعت ۱۰:۰۰ روز ۵۱/۳/۱۷ به منظور رسیدگی به اعتراض متهم غیرارتشی محمد واعظ عبائی فرزند حسین به قرار بازداشت مورخه ۵۱/۳/۱۷ صادره از شعبه ۷ بازپرسی که به اتهام اقدام علیه امنیت کشور تحت تعقیب قرار گرفته و پرونده جهت رسیدگی به اعتراض متهم این شماره ۲/۵۱۲۳ - ۶۶ - ۴۰۱ مورخه ۵۱/۴/۱ به این دادگاه ارجاع گردیده است و به تجویز قسمت اخیر ماده ۱۶۶ قانون دادرسی و کیفر ارتش خارج از نوبت جلسه اداری تشکیل و پس از بررسی و مذاقه کامل پرونده به اتفاق آراء قرار صادره را از طرف بازپرس شعبه ۷ دادستانی ارتش مبنی بر بازداشت متهم غیرارتشی محمد واعظ عبائی فرزند حسین را به استناد بند ۱ ماده ۱۳۰ مکرر آئین دادرسی کیفری تأیید و اعلام می‌دارند این رأی قطعی و قابل اعتراض می‌باشد % الف

رئیس دادگاه عادی شماره ۳ تهران - سرهنگ ستاد حسن صفاکیش

دادرسان

۱- سرگرد قضائی رضا رادان

۲- سروان قضائی محسن مهدوی

گزارش

شماره .....

تاریخ .....

پیوست .....

وزارت کشور

شهربانی کل کشور

شهربانی قم

برابر گزارش دایره زندان آقایان محمد واعظ عبائی – عبدالمجید معادیکخواه و مهدی فقیهی از شرکت در مراسم صبحگاه که در دایره مزبور برگزار می‌گردد خودداری می‌نمایند مراتب جهت درج در پرونده مربوطه و اقدام مقتضی گزارش می‌گردد. % ب

رئیس شعبه اطلاعات. محمدی

روی پرونده هر دو نفر نسخه‌ای گذاشته شود ۳/۲۳

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

به:..... شماره .....
 از:..... تاریخ .....
 سازمان اطلاعات و امنیت کشور پیوست .....
 س. ا. و. ا. ک

گزارش بازجویی

درباره

۱- مشخصات متهم:

نام محمد شهرت واعظ عبائی نام پدر حسین شماره شناسنامه ۲۱۹ صادره از مشهد متولد ۱۳۱۸ مشهد - متأهل - شغل مدرس - باسواد - مسلمان (شیعه اثنی عشری) - تبعه دولت شاهنشاهی ایران - ساکن قم خیابان صفائیه - هفت متری ناصر کوچه جنب حمام نجات پلاک ۸ منزل شخصی - فاقد سابقه اتهامی و محکومیت کیفری.

۲- موضوع اتهام:

اقدام علیه امنیت مملکت

۳- گردش کار:

به قرار اطلاع نامبرده بالا یکی از شرکت کنندگان در تظاهرات طلاب علوم دینی در مدرسه فیضیه قم که به منظور جانبداری و پشتیبانی از روحانیون مخالف دولت و همچنین محکومین سازمان آزادیبخش ایران برگزار شده بوده که به همین جهت مشارالیه در شهرستان مزبور دستگیر و در بازرسی از محل سکونت یاد شده طبق صورتجلسه موجود مدارک مضرهای کشف و به قرار تأمین مورخ ۵۱/۳/۱۷ بازپرس شعبه ۷ دادستانی ارتش بازداشت و قرار صادره به رویت وی رسیده و نسبت به آن اعتراض نموده است که در نتیجه طبق رأی

به:.....
 شماره:.....
 از:.....
نخست وزیر
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
 س. ا. و. ا. ک

درباره -۲-

شماره ۹۴ مورخ ۵۱/۴/۱۷ دادگاه عادی شماره ۳ تهران قرار بازداشت وی مورد تأیید واقع و قطعیت آن نیز اعلام گردیده است.

۴- خلاصه اظهارات متهم:

در تحقیقاتی که از نامبرده بالا به عمل آمده مشارالیه اظهار داشته کتاب تحریرالوسیله خمینی را از یکی از دوستانش دریافت و کتاب غربزدگی و کودک نیل را که در بازرسی از محل سکونتش کشف گردیده از یک نفر دستفروش خریداری نموده است و در مورد اعلامیه مکشوفه از منزل نیز اظهار نموده که توسط پست از تهران برای وی ارسال گردیده است مشارالیه در مورد شرکت خود در تظاهرات و همچنین مجلس ختم معدومین سازمان آزادیبخش ایران افزوده که هیچگونه دخالتی در تظاهرات موصوف نداشته و جهت خواندن نماز به مسجد رفته بوده که پس از اتمام نماز به وی پیشنهاد می شود در مسجد باقی بماند و مشارالیه نیز در محظور اخلاقی واقع و در مسجد توقف می نماید و وقتی که طلاب مبادرت به دادن شعار می نمایند مشارالیه متوجه می گردد که جلسه مزبور به معدومین اخیر می باشد مشارالیه متوجه می گردد که جلسه مزبور مربوط به معدومین اخیر می باشد مشارالیه در مورد کتاب های اشاره شده فوق اظهار داشته که از تهیه کتب مزبور انگیزه سیاسی نداشته و صرفاً بخاطر مطالعه آنها را تهیه نموده است.

نظریه:

با توجه به محتویات پرونده و تحقیقات انجام شده به طوری که استنباط گردیده یاد شده

..... شماره

..... به:

..... تاریخ

نخست وزیری

..... از:

..... پیوست

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

-۳- درباره

دخالتی در تظاهرات مدرسه قیضیه قم نداشته و به علت ملبس بودن به لباس روحانیت و احترام به مجلس ختم مزبور که از ماهیت آن بدون اطلاع بوده است در مجلس مورد بحث شرکت نموده است و کتب مکشوفه را به منظور مطالعات علمی تهیه نموده است علیهذا در صورت تصویب اینک که پرونده اتهامی یاد شده تکمیل گردیده است جهت هرگونه اقدام قانونی به اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی احاله گردد.

خیلی محرمانه
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

از اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی

۴۰۱-۶۶-۵۱۲۳-۵

شعبه ۷ بازپرسی

۵۱/۵/۳۰

به: ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

درباره غیرارتشی: محمد واعظ عبائی فرزند حسین

بازگشت به شماره: ۳۱۲/۵۵۹۳ - ۵۱/۵/۲۸

قرار بازداشت مورخ ۵۱/۳/۱۷ صادره درباره نامبرده بالا به قرار التزام عدم خروج از حوزه قضایی تهران به قید وجه التزام مبلغ پنجاه هزار ریال تبدیل گردیده مقرر فرمایند قرار صادره را به رویت متهم فوق رسانیده و نتیجه را ضمن برگشت دادن برگ مربوطه اعلام دارد. د٪

بازپرس شعبه ۷ دادستانی ارتش - سرهنگ ستاد چا پاری

گیرنده

ریاست بازداشتگاه قزل قلعه پیرو شماره بازگشتی فوق دستور فرمایند متهم نامبرده را چنانچه به اتهام دیگری بازداشت نباشد آزاد و نتیجه را اعلام دارند.

ستاد بزرگ ارتشتاران

شماره: ۴۰۱/۶۶/۵۱۲۳

از: اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی
(دادستانی ارتش) (تلفن ۷۶۲۰۹۳)

تاریخ ۱۳۵۱/۶/۲۵

به: تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

پیوست

موضوع: اعلام قطعیت قرار صادره

بازگشت به شماره‌های ۳۱۲/۵۵۹۳ - ۵۱/۵/۲۸ و ۳۱۲/۵۵۷۱ - ۵۱/۵/۲۶ و ۳۱۲/۵۵۹۲ - ۵۱/۵/۲۸

درجه	نام نام خانوادگی	نام پدر	موضوع اتهام
غیرارتشی	محمد واعظ عبائی	حسین	اقدام علیه امنیت مملکت
=	محمد رضا رضائی لاریجانی	محمد تقی	=
=	فتح اله رجیمی اندابی	عبداله	=

دادستان ارتش در تاریخ ۵۱/۶/۲۱ با قرار منع پی‌گرد شماره ۳۴۲ مورخه ۵۱/۶/۶ بازپرس شعبه ۷ دادستانی ارتش درباره نامبرده گان موافقت نموده که بدین وسیله قطعیت آن اعلام می‌گردد.

رئیس اداره دادرسی نیروهای مسلح شاهنشاهی سپهبد فخر مدرس
جانشین سرلشگر طبرسی

گیرنده

دایره قضایی

اقدام‌کننده: سروان افراخته

.....	صفحه یکم ..... از دو ..... صفحه
.....	نسخه شماره یک ..... از شش ..... صفحه
.....	۱- به کل سوم ۳۱۲
.....	۲- از قم
.....	۳- شماره ۲۱/۱۵
.....	۴- تاریخ ۵۲/۳/۱۵
.....	۵- پیوست.....

موضوع: هیئت انصارالحسین
عطف
پیرو

ساعت ۵:۰۰ صبح روز یکشنبه ۵۲/۳/۲۰ هیئت انصارالحسین در منزل حاج عباسعلی معینی واقع در خیابان شهباز کوچه آهنگ پمپ بتزین تشکیل شد در این جلسه کمالی جز تفسیر قرآن مطلب مهمی بیان نمود در ساعت ۶:۳۰. عبائی از این آیات را روی تخته سیاه نوشت (اذ یوحی ربک الی الملائکه انی معکم فنبقو الذین آمنوا سابقی فی قلوب الذین کفرو الرعب فاضربوا فوق الاعناق و اضربوا منهم کل بنان) این آیه از درگیری مسلمین با کفار بحث می‌کند و عبائی از بحث خارج شده و درباره کشورهای مستعمره و تاکتیک‌های جنگی صحبت کرد و گفت ایه سابقی فی قلوب الذین کفرو الرعب یعنی ما در دل‌های کافرین ترس و وحشت انداختیم و در این مورد مثال‌هایی آورد و سپس گفت روزنامه‌های ما در این جنگ اعراب و اسرائیل چه کردند آن‌ها همیشه اختلافات رهبران و ممالک کشورهای عربی را تیترو روزنامه‌های خود قراردادند و از طرف دیگر تاکتیک و قوای اعراب را ضعیف و کم مقاومت و اسرائیل را یک قدرت جهانی و فوق‌العاده قلمداد می‌نمایند مشارالیه در این مرحله جمله سؤالی پیش کشید آیا اسلام جنگ ابتدایی دارد و یا فقط دفاعی است؟ و در تشریح سؤال خود گفت شما شنودگان فرض کنید اسلام از عراق می‌خواهد به ایران بیاید با ورود لشکر اسلام به مرز ابتدا مرزبانان (عبدالائمہ الکفر) (بنده سردمداران کفر) در مقابل نیروی اسلام قد علم و مقاومت می‌کنند در این مرحله صلاح اسلام این است که جنگ ابتدایی را پیش بکشد.

۷- منبع ۵۱۰۸	صفحه یکم .....از دو ..... صفحه
۸- منشاء هیئت انصار الحسین	نسخه شماره یک از شش نسخه
۹- تاریخ وقوع ۵۲/۳/۲۰	۱- به ۱۲۵۲۰
۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع ۵۲/۳/۲۰	۲- از ۲۰ و - ۱۲۵۲۰
۱۱- تاریخ رسیدن خبر به رهبر عملیات محل	۳- شماره گزارش ۲۰/۶۴۳ - ۵۲۰/۲۶۰۷ ه ۱۳
۵۲/۳/۲۲	۴- تاریخ گزارش ۵۲/۳/۲۲ - ۵۲/۳/۲۶
۱۲- ملاحظات حفاظتی.....	۵- پیوست
	عزگیرندگان خبر

موضوع: هیئت انصارالحسین.

عطف
پیرو

هیئت انصارالحسین در روز شنبه ۵۲/۳/۲۶ در منزل اخوان درگوشی واقع در خیابان خراسان خیابان زیبا مقابل رختشویخانه سابق تشکیل گردیده و آقای سید کاظم الفت در اواسط منبر به شیخ حسین مروارید که در زندان است دعا نمود و حضار با صدای بلند آمین گفتند سپس طبق معمول عباتی به منبر رفته و آیه ۲۵ از سوره انفال را با مفهوم این که هرگاه فتنه در ملت و توده و جمعیتی پیدا شد بر فرد فرد آن ملت و جمعیت واجب است که جلوگیری و مانع گسترش آن باشند و اگر سکوت اختیار کنند در حقیقت راضی و خواستار آن فتنه می‌باشند و در این باره آیات و احادیث متفرقه قرائت کرد و گفت نتیجه سکوت مردم هر عصر و زمان منجر به کشت و کشتار و حشیانه یزید به مردم مدینه گردید و اضافه کرد در مملکت ما و ممالک اسلامی این گونه فتنه وجود دارد و کسی حق به اعتراض آن ندارد و گفت مروان حاکم مست و لایعقل روزی به جای دورکعت نماز صبح چهار رکعت نماز خواند وقتی به وی اعتراض کردند گفت امروز خوشحال هستم اگر بخواهید بیشتر می‌خوانم نامبرده سپس گفت ای کاش مروانیاں ما هم نمازخوان و گاهی به سراغ دین و شریعت می‌آمدند و خودشان را مقید به دین و توده مردم می‌دانستند بر فرد فرد شما مسلمانان واجب است به یزیدیان و مروانیاں هشدار و بر اعمال ننگ آن‌ها اعتراض و مبارزه کنید و الا قوم ثمود به شمار می‌آیید و داستان ناقه ثمود و آمدن بلا بر همه آنان را ذکر نمود.

خیلی محرمانه

نظریه شنبه - عبائی سخنان داغ و حادی ایراد کرد که تعدادی از شنوندگان اظهار تأسف کردند که چرا ضبط صوت همراه نداشتند تا این سخنرانی را به یادگاری ضبط نمایند کار این هیئت اگر به همین ترتیب پیش برود یک مکتب مخالف پرور به وجود می‌آورد که شهادت را مثل بلال حبشی و عمار یاسر و سعید بن جبیر آرزو می‌نمایند.

نظریه یکشنبه به - صحت خبر و نظریه شنبه و به احتمال قوی صحیح است.

نظریه ۲۰ و - نظریه یکشنبه مورد تأیید است.

خیلی محرمانه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

خیلی محرمانه

به - ساواک قم

از - مرکز

رمز شود

یکی از مدرسین مدرسه فیضیه بنام‌های عبائی هرچند یک بار به تهران عزیمت و سخنرانی خلاف می‌نماید. مشارالیه را شناسائی پیرامون چگونگی فعالیت‌های وی در آن منطقه بنحو غیر محسوس تحقیق و نتیجه با ذکر مشخصات کامل نامبرده سریعاً اعلام.

ح $\frac{۳۱۲/۳۵۲۰}{۵۲/۴/۵}$ ثابتی

شرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

خیلی محرمانه

به: ریاست ساواک تهران (۱۲ هـ ۲۰)

شماره .....

از: اداره کل سوم (۳۱۲)

تاریخ .....

نخست وزیر

پیوست .....

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

درباره شخصی بنام عبانی

بازگشت به ۲۰/۲۹۴۸ هـ ۱۲ - ۵۲/۴/۴

با توجه به شرکت مکرر نامبرده بالا در جلسات هیئت انصارالحسین و نگرش به ضرورت جلوگیری از ایراد سخنرانی‌های خلاف و تحریک‌آمیز وسیله یاد شده لازم است اولاً مشخصات بیشتری از روحانی مزبور تهیه شود. ثانیاً گردانندگان اصلی هیئت مزبور احضار و شدیداً به آنها تذکر داده شود که در صورتی که کنترل آنچه را که در جلسات هیئت فوق‌الذکر اتفاق می‌افتد در دست نداشته باشند و وعاظ و سخنرانان هیئت یاد شده را از میان عناصر ناراحت انتخاب کنند از تشکیل جلسات هیئت مذکور جلوگیری به عمل خواهد آمد. خواهشمند دستور فرمائید در زمینه موارد خواسته شده فوق اقدامات لازم و کافی معمول داشته و نتیجه را سریعاً به این اداره کل منعکس نمایند.

مدیر کل اداره سوم - ثابتی

رہبر عملیات - باقری

رئیس بخش ۳۱۲ - خدایاری

رئیس اداره یکم عملیات و بررسی - عطاپور

خیلی محرمانه

شماره .....

از: ساواک قم

تاریخ .....

نخست وزیری

پیوست .....

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

درباره محمد واعظ عبائی فرزند حسین

عطف به ۳۱۲/۳۷۹۳ - ۵۲/۴/۱۳

امریه شماره ۳۱۲/۵۸۵۹-۵۲/۶/۴ آن اداره کل مبتنی بر اعلام آزادی شخص مورد نظر و مراقبت از وی در منطقه بوده و در آن هیچ‌گونه اشاره‌ای به کنترل ایاب و ذهاب نامبرده به سایر شهرستان‌ها نگردیده تا در اجرای آن اقدام گردد و انگهی در شهرستانی که منحصرأ در سال‌های اخیر در حدود چهارصد نفر زندانی آزاد شده دارد و برای هر یک نیز یک برگ امریه از نوع نامه اشاره شده فوق واصل گردیده با وجود تعداد تقریبی ۱۱ هزار طلبه در حوزه که به تحقیق چهار هزار نفر آنان فعال و ناراحت می‌باشند با وجود یک نفر رهبر عملیات در اهداف اداره یکم کل سوم مسلماً انتظارات ستاد در این‌گونه موارد به نحو احسن عملی نخواهد بود. خاصه این‌که در حوزه علمیه قم دائماً فعالیت‌های جدیدی از جانب روحانیون در جریان است که وقت منابع و رهبر عملیات مربوطه کلاً صرف کسب اطلاعات و تحقیق پیرامون این‌گونه مسائل می‌گردد و بالطبع آنان را از کنترل این قبیل سوژه‌ها غافل می‌گذارد. به هر حال نوع و نحوه فعالیت نامبرده بالا قبلاً برای ستاد روشن و به عرض رسیده است که وی در منطقه فعالیت از قبیل سخنرانی و وعظ در منابر ندارد و همچنین همفکران و همکاران فرد مورد بحث در قم و تهران در بازجویی‌های معموله که طی شماره ۲۱/۱۷۸۷-۵۱/۴/۶ تقدیم گردیده مشخص شده.

ضمناً در حال حاضر نیز از منطقه خارج و به تهران مسافرت نموده است و تحقیقات این ساواک در مورد حمل اقامت یاد شده در تهران تاکنون به نتیجه نرسیده. در خاتمه به طوری که منابع اظهار نظر می‌کنند یاد شده پس از آزادی از زندان کمتر در حوزه ظاهر شده و ارتباطش در قم بیشتر با شیخ منوچهر زند و کیلی و شیخ محمد جعفری گیلانی است، با توجه به این‌که نامبرده اکثراً فعالیت‌های تبلیغاتی خود را در تهران انجام می‌دهد و دوستان و همفکرانش نیز در تهران شناخته شده می‌باشند مقرر فرمائید وسیله ساواک مربوطه در مرکز نسبت به کنترل اعمال و رفتارش اقدام گردد.

به: ریاست ساواک قم (۲۱ هـ)

از: اداره کل سوم (۳۱۲)

نخست وزیری**سازمان اطلاعات و امنیت کشور**

س. ا. و. ا. ک.

شماره .....

تاریخ .....

پیوست .....

در باره محمد واعظ عبائی فرزند حسین

بازگشت به شماره ۲۱/۶۵۰ - ۵۲/۴/۲۴

به طوری که از متن جمله «مراقبت وسیله منابع و امکانات موجود» به وضوح استنباط می شود این موضوع شامل کلیه فعالیت های مشکوک و خلافی است که از سوژه بمنصه عمل گذارده می شود و واضح است که ورود و خروج مکرر فرد ناراحتی چون نامبرده بالا از آن منطقه نیز مشمول این امر می شود و در صورتی که آن ساواک منابع خود را در این زمینه توجیه کرده بود (با نگرش به این که روحانی مزبور فرد سرشناسی می باشد) می توانست حداقل در برخی از موارد، این رفت و آمدها را به ستاد منعکس نماید. از سوی دیگر در نامه بازگشتی عنوان گردیده که نامبرده اکثراً فعالیت های تبلیغاتی خود را در تهران انجام می دهد و پیشنهاد شده وسیله ساواک تهران تحت کنترل قرار گیرد. اولاً بایستی در نظر داشت که منظور ستاد از مراقبت از اعمال و رفتار، کلیه فعالیت های مشکوک و خلاف این شخص است و نه صرفاً فعالیت های تبلیغاتی وی، ثانیاً استدلال آن ساواک را دایره بر این که با وجود تقریبی یازده هزار طلبه در حوزه علمیه قم، آن ساواک نمی تواند به نحو احسن از طلاب ناراحت مراقبت به عمل آورد، می توان به فرد فرد طلاب و روحانیونی که ستاد در مورد آنها دستور مراقبتی می دهد تسری داد و بنابراین اصولاً مراقبت چه مفهومی می تواند داشته باشد؟

شماره .....

به: ریاست ساواک قم (۲۱ هـ)

تاریخ .....

نخست وزیر

از: اداره کل سوم (۳۱۲)

پیوست .....

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س. ا. و. ا. ک

در باره -۳-

علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید با توجه به حساسیت موضوع در مورد یاد شده، اعمال و رفتار، تماس‌های مشکوک و ایاب و ذهاب وی را به آن منطقه تحت مراقبت قرار داده و نتیجه را مستمراً به این اداره کل منعکس نمایند % ح

مدیرکل اداره سوم - ثابتی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

سزی

به: ساواک مشهد

از: مرکز

رمز شود

احمد جنتی لادانی فرزند هاشم - محمدعلی گرامی فرزند عباس - علی اکبر فیض مشکینی فرزند ملاعلی - احمد آذری بیگدلی فرزند حسین علی - ابوالقاسم خزعلی فرزند غلامرضا - محمد واعظ عبائی فرزند حسین - محمد موحدی گیلانی (لنگرانی) فرزند فاضل و عباس محفوظی فرزند عیسی طبق رأی کمیسیون امنیت اجتماعی از شهرستان قم طرد شده‌اند و اخیراً به آن منطقه مسافرت نموده‌اند. سریعاً با همکاری مقامات انتظامی منطقه بازداشت و از طریق مأمورین انتظامی به قم اعزام گردند. ————— ثابتی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی
سزی

سزّی

شماره: ۳۱۲/۵۹۷۶

به ریاست ساواک تهران (۱۲ ه ۲۰)

تاریخ: ۵۲/۶/۱۹

از اداره کل سوم (۳۱۲)

پیوست.....

درباره شیخ محمد واعظ عبائی فرزند حسین

نامبرده بالا یکی از روحانیون ناراحت و اخلاک‌گر و طرفدار خمینی در شهرستان قم بوده که در فعالیت‌های ضد امنیتی و تحریک طلاب علوم دینی و متعصبین مذهبی به شورش و بلوا دخالت داشته که به همین جهت وضعیت یاد شده در کمیسیون امنیت اجتماعی مورخه ۵۲/۵/۲۲ شهرستان قم مطرح و نتیجتاً به سه سال اقامت اجباری در بندر دیلم محکوم گردیده که در حال حاضر متواری می‌باشد علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید با بسیج کلیه عوامل و پرسنل مربوطه و دادن آموزش‌های لازم به منابع و همکاران افتخاری و با همکاری مقامات انتظامی محل نسبت به شناسائی، بازداشت و اعزام مشارالیه از طریق مقامات انتظامی به شهرستان قم اقدام تا ترتیب اعزام وی به محل مورد نظر داده شود و از نتیجه این اداره کل را آگاه سازند.

مدیر کل اداره سوم — ثابتی

به: ریاست ساواک تهران (۱۲۵۲۰)

شماره .....

از: اداره کل سوم (۳۱۲)

تاریخ .....

نخست وزیری

پیوست .....

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

درباره ۱- ابوالقاسم خزعلی فرزند غلامرضا

۲- شیخ احمد آذری بیگدلی (آذری قمی) فرزند حسین علی

۳- محمد واعظ عبائی فرزند حسین

۴- شیخ محمدعلی گرامی فرزند عباس

نامبردگان بالا از روحانیون افراطی و اخلال‌گر می‌باشند که وضعیت آنان در کمیسیون امنیت اجتماعی شهرستان قم مطرح و سه سال اقامت اجباری در گناوه - برازجان - بندر دیلم - بم کرمان محکوم گردیده و در حال حاضر متواری می‌باشند. اطلاعات واصله از ساواک‌های قم و خراسان حاکی است که یادشدگان در تهران به سر می‌برند. علیهذا با توجه به این‌که هر چه زودتر می‌بایستی این افراد بازداشت و به محل‌های تعیین شده اعزام گردند و مراتب قبلاً نیز به آن ساواک اعلام گردیده، خواهشمند است دستور فرمائید به محض وصول این نامه به بسیج کلیه عوامل و پرسنل مربوطه و دادن آموزش‌های لازم به منابع و همکاران افتخاری و حداکثر استفاده از امکانات موجود، نسبت به شناسایی و بازداشت نامبردگان اقدام و از نتیجه این اداره کل را آگاه سازند. / ۰ ام مدیر کل اداره سوم - ثابتی

برگ خبر

صفحه یکم..... از..... صفحه	
نسخه شماره..... از..... نسخه	۷- منبع همکار انفاقی
۱- به مدیریت کل اداره سوم (۳۱۲)	۸- منشاء مسموعات منبع
۲- از ساواک تهران	۹- تاریخ وقوع اخیراً
۳- شماره گزارش ۵۲/۷/۹/۴۴۶۳	۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع اخیراً
۴- تاریخ گزارش ۵۲/۷/۹	۱۱- تاریخ رسیدن خبر به رهبر عملیات محل
۵- پیوست.....	۱۲- ملاحظات حفاظتی.....
۶- گیرندگان خبر ۳۱۲	

موضوع: شیخ محمد واعظ عبائی فرزند حسین

عطف
پیرو

نامبرده فوق در ساعت ۱۹:۴۵ روز ۵۲/۷/۹ در حوزه استحفاظی ساواک شمیران به وسیله ساواک دستگیر و پس از بازرسی بدنی تحویل کمیته ضد خرابکاری گردید و هیچ‌گونه مدارکی از وی به دست نیامد مراتب جهت استحضار و هرگونه اقدام مقتضی اعلام می‌گردد.

پرتال جامع علوم انسانی
پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی رئیس کل ساواک تهران - پرنیان فر

تلگرافات وارده

۱- از: قم	۵- کشف شده توسط: ۱۱۳
۲- به: کل سوم ۳۱۲	۶- وقتی که مخابره شده ۱۶۲۰
۳- تاریخ: ۵۲/۷/۲۲	۷- تقدم
۴- شماره: ۲۱/۳۱۳۳	۸- قسمت اقدام کننده
	۹- برای اطلاع به اداره

شماره‌های عطفی ۵۲/۷/۱۸-۲۱۳۱۱۳

شیخ محمد واعظ عبائی وسیله مأمورین ژاندارمری به شهربانی قم تحویل و در معیت مأمورین بدرقه به بندر دیلم اعزام گردیده مقرر فرمائید تلگراف پیروی را کان لم یکن فرض - مهران

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نسخه شماره یک از چهار نسخه	۷- منبع ۷۱۰۹
۱- به ۳۱۲	۸- منشاء
۲- از ۱۵/۱۶	۹- تاریخ وقوع اخیراً
۳- شماره گزارش ۱۰۲۷۹/۱۶/۱۵	۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع اخیراً
۴- تاریخ گزارش ۵۲/۹/۱۶	۱۱- تاریخ رسیدن خبر به رهبر عملیات محل
۵- پیوست	۵۲/۹/۱۴
۶- برگزندگان خبر ۳۵۲	۱۲- ملاحظات حفاظتی.....

موضوع: شیخ محمد واعظ عبائی

عطف
پیرو

شیخ محمد واعظ عبائی خراسانی نامه‌ای از دیلم محل سکونت خود به آدرس قم خیابان موسوی کوچه فردوسی کوچه گل‌افشان پلاک ۳ جهت حاج شیخ محمدحسین اسدی ارسال داشته است نامبرده در نامه مزبور از شیخ محمدحسین اسدی خواسته است که سؤالات زیر را از هاشمی رفسنجانی بنمایند و جواب آن‌ها را برای وی ارسال دارد.

(۱) در ۲/۳ از فهرست زندگی‌نامه ائمه مراد از شکل حکومت چیست؟

(۲) در ۲/۸ از فهرست زندگی‌نامه مراد از آراء خلق در برابر حاکم منصوب بجعل خدا آیا این است که در مقابل حاکم منصوب بجعل خدا مردم می‌توانند اظهارنظر کنند یا حق اظهارنظر ندارند؟ یا هدف دیگری از این (بند) مراد است.

(۳) بسیاری از بندهای بخش‌یازدهم از فهرست زندگی‌نامه ائمه برای من مجهول است لذا درباره بندهای این بخش توضیح مختصری داده شود. ضمناً محمد واعظ عبائی آدرس هاشمی رفسنجانی را تهران شمیران - خیابان دربند حدود مقبره ظهیرالدوله تعیین نموده است.

نظریه شنبه - نظری ندارم.

نظریه یکشنبه - (۱) شیخ محمد واعظ عبائی از روحانیون شهرستان قم می‌باشد که برابر رأی کمیسیون امنیت اجتماعی قم به سه سال اقامت اجباری در بندر دیلم محکوم شده است. ضمناً نامبرده هر درخواستی که داشته باشد برای حاج شیخ محمدحسین اسدی در قم نامه داده و شخص

مزبور انجام می‌دهد. علیهذا اصلح است به هر نحوی که صلاح می‌دانند از اعمال و رفتار اسدی مراقبت گردد.

(۲) فتوکپی نامه یاد شده جهت استحضار به پیوست تقدیم می‌گردد.

نظریه جمعه. به نظر می‌رسد هاشمی رفسنجانی از همکاران شیخ محمد حسین اسدی می‌باشد ضمن تأیید نظریه یکشنبه مقرر فرمایید نسبت به شناسایی هاشمی رفسنجانی و مراقبت از اعمال و رفتار او اقدام نمایند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شماره ۱۰۱۶/۱۰۳۴۸

به: ریاست ساواک استان خراسان (مشهد)

تاریخ ۵۳/۳/۱۴

نخست وزیری

از: ساواک استان بوشهر

پیوست .....

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

در باره شیخ محمد واعظ عبائی متولد ۱۳۱۸ شماره شناسنامه ۲۱۹ مشهد

نام پرده بالا یکی از روحانیون افراطی و اخلالگر شهرستان قم بوده که در تاریخ ۵۲/۵/۲۲ برابر رأی کمیسیون امنیت اجتماعی شهرستان مزبور به سه سال اقامت اجباری در بندر دیلم (حوزه استحفاظی این ساواک) محکوم گردیده است. پس از مدتی اقامت بر حسب اعتراض مشارالیه دادگاه استان مرکز شعبه ۱۵ بقیه اقامت اجباری وی را شهرستان نائین تعیین نموده. علیهذا با توجه به این که شخص مزبور هم اکنون به محل اقامت جدید عزیمت نموده بدین وسیله ۳۸ برگ پرونده وی به کلاسه ۱۴۶۸ به پیوست ایفاد می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید وصول آن را اعلام نمایند.

رئیس ساواک استان بوشهر
شرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
سلیمی
پرتال جامع علوم انسانی

گیرندگان

مدیریت کل اداره سوم ۳۱۲ پیروه ۱۶/۱۰۰۶ هـ / ۱-۵۳/۱/۲۵ جهت استحضار ریاست

ساواک استان اصفهان جهت اطلاع و اقدام لازم.

خیلی محرمانه

شماره: ۲۱/۳۹۳۴

به مدیریت کل اداره سوم/ ۳۱۲

تاریخ: ۵۲/۱۱/۷

از ساواک قم

درباره تغییر محل اقامت اجباری چهار نفر از محکومین

فرمانداری شهرستان قم در مورد تغییر محل تبعید چهار نفر از محکومین به اقامت اجباری پیشنهاداتی را مستند به استنادات مشروحه زیر نمودند که به عرض می‌رسد:

۱- در مورد محکوم ردیف ۹ صورت جلسه کمیسیون ۵۲/۵/۲۲ به نام محمدصادق صادق کیوی (شیخ صادق خلخالی) استناد کردند چون انارک یزد منطقه ای کارگری بوده و احتمالاً امکان نفوذ نامبرده و ایجاد اختلال در کارگران منطقه متصور است در صورت تصویب و موافقت به نقطه دیگری که معین فرمایند تغییر محل داده شود.

۲- در مورد محکوم ردیف ۱۰ بنام محمد صادق کرباسچی تهرانی، نرماشیر فاقد وسائل بهداشتی و درمانی است و نامبرده که در سنین کهولت به سر می‌برد شخصاً طی نامه ای تقاضای تغییر محل اقامت اجباری خود را به منطقه ای که دسترسی به وسایل فوق الذکر داشته باشد نموده که باتوجه به کهولت سن وی در صورت تصویب به خواسته اش عمل شود.

۳- در مورد محکوم ردیف ۲۱ بنام محمدواعظ عبائی چون بندر دیلم از نقاط مرزی و بد آب و هوا بوده و تبعید محکومین به این گونه نقاط مغایر قوانین جاریه می‌باشد نسبت به تغییر محل اجباری وی به نقطه دیگری که تعیین فرمایند اقدام گردد.

۴- در مورد محکوم ردیف ۲۲ بنام عبدالحمید مولانا نامبرده مستند به گواهی اداره کل بهداشتی یزد مبتلا به کسالت کبدی بوده و به علت عدم دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی لازم تقاضای تغییر محل اجباری خود را نموده. در صورت تصویب با تغییر محل وی به نقطه دیگری که از این جهت در رفاه باشد اقدام گردد.

مقرر فرمایید پس از بررسی های لازم نظریه را در مورد پیشنهادات فرماندار شهرستان قم امر به ابلاغ فرمایند٪

رئیس ساواک قم. معینی

اصل در پرونده کلاسه ۱۶۱۱۳۳ است.

در پرونده کلاسه ۱۱۱۵۱۷ بایگانی شود.

هیئت دادرسان آقایان دکتر کمال‌الدین کیانوری و محمد خاور مستشاران
 پژوهش‌خواه آقای محمدواعظ عبائی فرزند حسین ۳۶ ساله اهل مشهد ساکن قم
 پژوهش‌خوانده آقای دادستان شهرستان قم
 پژوهش‌خواسته تصمیم مورخ ۱۳۵۲/۵/۲۲ کمیسیون حفظ امنیت اجتماعی شهرستان قم

جریان کار - متهم نامبرده به اتهام اخلاف در نظم و تحریک مردم به ضدیت با یکدیگر مورد تعقیب دادرسی شهرستان واقع در کمیسیون حفظ امنیت اجتماعی شهرستان قم به استناد بند الف ماده ۲ و ماده ۳ قانون حفظ امنیت اجتماعی به سال اقامت اجباری در بندر دیلم به قید اجرای موقت تصمیم مزبور محکوم گردید و در اثر پژوهش‌خواهی متهم موصوف پرونده کار به این دادگاه ارجاع گردیده و در این تاریخ جلسه رسیدگی دادگاه با حضور آقای احمد فرقانی دادیار دادرسی استان مرکز و در غیاب متهم تشکیل است و پس از رسیدگی لازمه و کسب عقیده آقای دادیار مبنی بر استواری تصمیم پژوهش‌خواسته پایان رسیدگی اعلام و پس از مشاوره به شرح آتی رأی صادر می‌شود. رأی دادگاه - دفاع متهم پژوهش‌خواسته نیست که مشارالیه یک طلبه منزوی و با کسی ارتباطی ندارد و در هیچ جریانی دخالت نداشته است و لذا ارتباط دادن او به حادثه قتل پاسبان در بازار قم و کسانی که در آن حادثه دست داشته‌اند و جریانات بعدی و نظیر آن برای او غیرمنتظره بوده بلکه تصور می‌کرده که این اتهام دنباله سوء تفاهم هم قبلی است که در چند سال قبل اتفاق افتاد و منزل او را تفتیش کرد و مقداری کتاب بدست آورده و او را در حدود دو ماه و نیم بازداشت کرده بوده‌اند. این دفاع فی نفسه مقید به حال متهم پژوهش‌خواه نیست و مؤید اظهارات آقای جانشین ریاست سازمان اطلاعات و امنیت شهرستان قم مبنی بر این‌که حرکات و سکنات متهم را تحت نظر داشته‌اند می‌باشد و نتیجه‌گیری سازمان نامبرده که مورد تأیید رئیس شهرستانی قم واقع گردیده متهم پژوهش‌خواه در نظم عمومی اخلاف می‌کرده و مردم را به ضدیت با یکدیگر تحریک

می‌نموده با توجه به مراتب فوق و مندرجات تصمیم نامه پژوهش‌خواسته مؤید ایفاد نامه ۱۳۷۲۱ - ۵۲/۱۲/۲۸ سازمان مرکزی اطلاعات و امنیت کشور محرز به نظر می‌رسد و انطباق مورد با بند الف ماده ۲ قانون حفظ امنیت اجتماعی خالی از اشکالست علیهذا با تغییر محل اقامت اجباری متهم پژوهش‌خواه آقای محمد واعظ عبائی فرزند حسین از بندر دیلم به نائین تصمیم پژوهش‌خواسته استوار می‌شود و این رأی قطعی است.

تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۱۰۸۵۰/۱۶هـ

به مدیریت کل اداره سوم / ۳۱۲

تاریخ: ۵۳/۶/۲۶

از ساواک استان بوشهر

در باره ماه مبارک رمضان

بازگشت به شماره ۵۳/۶/۱۶-۳۱۲/۴۶۲۳

با عطف توجه به نامه شماره ۱۶/۱۰۳۴۸-۱۶/۱۴-۵۳/۳ در مورد شیخ محمد واعظ عبائی و نامه شماره ۵۱۹/الف-۵۳/۶/۲۳ در مورد شیخ محمد یزدی (خیرخواه یزدی) صادره به بخشی ۳۱۲ آن اداره کل به استحضار می‌رساند. نامبردگان بالا از روحانیون افراطی و اخلاک‌گر شهرستان قم بوده که برابر رأی کمیسیون امنیت اجتماعی شهرستان قم به سه سال اقامت اجباری در بندر دیلم و بوشهر محکوم و پس از مدتی اقامت در مناطق مزبور بنا به اعتراض آنان دادگاه استان مرکز بقیه مدت اقامت اجباری یادشدگان را به ترتیب شهرستان نائین ورود بار تعیین نموده و به محل اقامت جدید خود عزیمت و پرونده آنان نیز به ساواک‌های مربوطه ارسال گردیده است، علیهذا چون اشخاص موصوف در حال حاضر در حوزه استفاظی این ساواک نمی‌باشند مراتب جهت استحضار معروض می‌گردد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان بوشهر، سلیمی

گیرندگان

ریاست ساواک استان گیلان جهت اطلاع و اقدام مقتضی.

ریاست ساواک استان یزد جهت اطلاع و اقدام مقتضی.

اصل در پرونده کلاسه ۱۶۱۱۱۳ است.

در پرونده کلاسه ۱۱۱۵۱۱۷ بایگانی شود.

به: ۳۱۲

۱۲۵۲۰/۲۱۰۸۲

از: ۱۲۵۲۰

۳۷/۲/۲۱

اجتماع در مسجد جامع بازار تهران

از ساعت ۹:۰۰ روز ۳۷/۲/۲۱ جمعیت زیادی که بتدریج به ۷۰۰۰ نفر می‌رسید به منظور شرکت در مراسم ختم در مسجد جامع تهران اجتماع و در ساعت ۹:۳۰ آیاتی از کلام‌الله مجید قرائت و آیه‌های قرآن را برای مردم ترجمه می‌کرده‌اند در ساعت ۱۰:۴۵ روز مزبور شخصی بنام شیخ عبائی به منبر رفت و سخنان خود را پیرامون مصیبت‌هایی که گریبانگیر مردم مسلمان شده است بازگو نمود و اضافه کرد چندی قبل امید آینده شیعیان جهان حضرت آیت‌الله مصطفی خمینی درگذشت و به همین دلیل مردم مسلمان ایران دو شهر قم به مناسبت بزرگداشت یاد شده مجلس ختمی در قم برگزار کردند که عده بسیار کثیری در آن شرکت و این امر باعث موجب خشونت حکومت استبدادی گردید و چون یاری دیدن این همبستگی عظیم روحانیت را نداشت در میان زمان مردم برای عرض تسلیت نزد آیات عظام قم رفتند اما کماندوهای مزدور چشم دیدن این وحدت را نداشتند و شروع به کشتار مردم نمودند پس از آن مردم مبارز تبریز و یزد و سایر شهرهای ایران به مناسبت بزرگداشت شهدای قم مجالسی در شهرها منعقد کردند و باز هم رژیم مزدور و استعماری شروع به هرج و مرج در مجالس نمود که منجر به کشته شدن چند نفر در شهرها گردید و جلسه امروز به مناسبت وفات حضرت فاطمه زهرا و چهارم شهدای یزد تشکیل گردیده بود نامبرده در پایان به مشکلات عمومی که در سطح کشور وجود دارد اشاره نمود

منت و مسلم به امریکائی‌ها و اسرائیلی‌ها می‌دهند و در عوض ملت در بدبختی و فقر و بیچارگی به سر می‌برند با پول مالیات‌های کلانی که از کیسه - کارگران - کشاورزان دریافت می‌کنند غرب بی که برو و رسوای رستاخیز را علم کرده‌اند ما این حکومت استبدادی - جبار را نمی‌خواهیم سخنان نامبرده که تحریک‌کننده بود با ابراز احساسات حاضرین مواجه شد و در پایان ضمن دعا به خمینی و سایر مراجع مردم به سکون و آرامش دعوت می‌نمودند ضمناً عباتی در موقع برگشت خانه خود به منزل آیات شریعتمداری - گلپایگانی - مرعشی کماندوها حمله نموده و در حال حاضر سه نفر در بیمارستان بستری هستند در این حمله مهندس مهدی بازرگان نیز حضور داشته است. این مجلس در ساعت ۱۳:۰۰ پایان یافت. و تعدادی در حدود ۲۰۰۰ نفر پس از خروج از مجلس به طرف چهار راه سیروس حرکت و شعار زنده باد خمینی - مرگ یر منصور را می‌دادند و به یک نفر از افراد پلیس حمله کردند و مأمورین مبادرت به شلیک چند تیرم؟؟؟ کردند و جمعیت متفرق شدند.

۲- اعلامیه‌ای در روز ۳۷/۲/۲۱ در مسجد جامع بازار دست یک نفر مشاهده شد که در آن از مردم خواسته شده بود در مجلس ختمی که به همین مناسبت در بعد از ظهر روز جاری در؟؟؟؟ در مسجد امام حسن عسگری تشکیل می‌گردد شرکت نمایند.

از جمله اقتصاد ناسالم و وضع ترافیک تهران و تفویض قدرت سه قوه اجرائیه - مقننه - قضائیه به یک نفر و همچنین سانسور شدید مطبوعات صحبت نمود. عبائی ضمن اشاره به وقایع اخیر قم و تبریز و یزد اظهار نمود حکومت استبدادی و جبار فردی که از ۵۰ سال قبل در این کشور بر سر کار می‌باشد در تمام مواقع سعی داشته ریشه اسلام و روحانیت را از بیخ و بن برکند درآمد سرشار کشور از منابع طبیعی نفت - مس و سایر ذخائر را

ساعت مشخصی نگردیده است مراتب به پلیس تهران اعلام گردیده است.
۳- وقایع پس از خروج از مسجد قبلاً به استحضار رسیده است.

گوینده - فروزانفر

گیرنده - حدود ساعت ۱۵:۰۰ روز ۳۷/۲/۲۱

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

سری

تشکیل مجلس یادبود در مسجد جامع تهران و انجام اقدامات

اخلالگرانه در خیابان‌های اطراف بازار تهران

به دنبال انتشار اعلامیه‌هایی از طرف مهدی بازرگان و چند تن دیگر از عناصر جبهه به اصطلاح ملی و همچنین ۱۰۰ نفر از وعاظ و روحانیون تهران در زمینه تعطیل روز ۳۷/۲/۲۱ و برگزاری مجلس یادبود گذشته‌شدگان وقایع دهم فروردین ماه سال جاری در یزد و شهرهای دیگر، در مسجد جامع تهران، وضعیت بازار تهران و برگزاری مجلس مذکور در روز ۳۷/۲/۲۱ به شرح زیر بوده است:

۱- کلیه مغازه‌های بازار تهران تعطیل ظاهراً علت را باید ذکر می‌کردید (بروایتی به مناسبت فاطمیه) و اکثر مغازه‌های خیابان‌های بوذرجمهری و خیام نیز بسته بوده است. عده‌ای ناشناس به وسیله تلفن یا با مراجعه به صاحبان مغازه‌های خیابان ناصرخسرو، سعی کردند که با تهدید مغازه‌داران را وادار به بستن مغازه‌های خود بکنند که به علت حضور مأمورین پلیس تهدیدات مؤثر واقع نشده و کسبه به کار خود ادامه داده‌اند.

۲- کلیه مغازه‌های بازار تجریش - شمیران از صبح روز ۳۷/۲/۲۱ تعطیل بوده اما مغازه‌های بازار کرج و شهر ری باز و کسبه به طور معمول به کار خود ادامه می‌داده‌اند.

۳- مجلس یادبود مورد نظر از ساعت ۹:۰۰ در مسجد جامع تهران تشکیل شده است. بتدریج افراد از طبقات مختلف و از جمله اعضاء وابسته به جبهه به اصطلاح ملی سابق و احزاب وابسته به آن و همچنین گروهی از وعاظ و روحانیون تهران و نیز مهدی بازرگان و یدالله سبحانی در این مجلس حضور یافته‌اند. تعداد شرکت‌کنندگان در مجلس و کسانی که در کوچه‌ها و اماکن اطراف مسجد اجتماع کرده بودند، حدود ۱۰۰۰۰ واعظی بنام شیخ موحدگیلانی معروف به عبائی که از قم به همین منظور دعوت شده بوده به منبر رفته است. در این هنگام و قبل از منبر رفتن واعظ مذکور در بین جمعیت شعارهایی به نفع خمینی و علیه مصالح مملکت داده شده و این شعارها توسط اجتماع‌کنندگان با فرستادن صلوات و گفتن عبارت «صحیح است»، تأیید شده است.

واعظ مذکور سخنان خود را تحت عنوان «مصیبت‌هایی که گریبان‌گیر مردم مسلمان شده» آغاز

و سپس با اشاره به مرگ مصطفی خمینی (پسر روح‌الله خمینی)، و مجالس متعدد ختم که در قم و سایر نقاط کشور به این مناسبت تشکیل گردیده بود، اضافه کرد:

عده بسیار کثیری در این مجالس شرکت کردند و به علاوه تعداد زیادی از مردم در همان زمان برای عرض تسلیت نزد آیات عظام قم رفتند و این امر و همبستگی عظیم روحانیت موجب خشونت حکومت استبدادی گردید و کماندوهای مزدور که چشم دیدن این وحدت را نداشتند شروع به کشتار مردم در قم کردند. پس از آن مردم مبارز تبریز و یزد و سایر شهرهای ایران به مناسبت بزرگداشت شهدای قم مجالسی منعقد کردند که باز هم رژیم مزدور استعماری، شروع به ایجاد هرج و مرج در مجالس نمود و منجر به کشته شدن چند نفر دیگر در شهرها گردید.

واعظ مذکور آن‌گاه به علت تشکیل مجلس حاضر به مناسبت وفات حضرت زهرا (ع) و چهلم کشته‌شدگان یزد و شهرهای دیگر، اشاره و سپس بحث را به مشکلات اجتماعی کشاند و چنین ادامه داد:

اقتصاد اجتماعی ناسالم است، وضع ترافیک در تهران نابسامان است، مطبوعات تحت سانسور شدید است، ملت در بدبختی و فقر و بیچارگی بسر می‌برند، مالیات‌های کلانی از کسبه، کارگران و کشاورزان دریافت می‌کنند، حزب بی‌آبرو و رسوای رستاخیز را علم کرده‌اند و قوای سه‌گانه مملکت در اختیار یک نفر است. حکومت استبدادی و جبار فردی که پنجاه سال قبل در این کشور بر سر کار می‌باشد، در تمام مواقع سعی داشته ریشه اسلام و روحانیت را از بیخ و بن برکند و در آمد سرشار کشور از منابع طبیعی نفت، مس و سایر ذخائر را مفت و مسلم به امریکائی‌ها و اسرائیلی‌ها می‌دهند...

واعظ نامبرده که سخنانش با ابراز احساسات گروهی از شرکت‌کنندگان در مجلس مواجه بود مردم را به سکون و آرامش دعوت و به وقایع دو روز گذشته در قم اشاره کرده و اضافه نمود: به منزل آیات شریعتمداری، گلپایگانی و نجفی مرعشی، کماندوها حمله نموده‌اند و این سه مرجع روحانی در بیمارستان بسر می‌برند.

در این هنگام که سخنرانی واعظ نامبرده در شرف خاتمه بود یادداشتی به وسیله یکی از افراد حاضر در مجلس و به او تسلیم شد و مشارالیه مطالب یادداشت را که به اصطلاح قطع‌نامه بود، چنین قرائت گردید:

— مردم ایران تمام ظلم‌ها و ستم‌ها و تجاوزاتی را که در بخش‌های کارگری، کشاورزی و شهری می‌شود، محکوم می‌کند.

— تشکیل حکومت اسلامی به رهبری آن‌هایی که صلاحیت دارند.

— راهی که ما روحانیون در پیش گرفته‌ایم ادامه خواهیم داد.

— رهبر عالیقدر و مرجع اسلامی، آیت‌الله خمینی را، ملت ایران با جان و دل می‌پذیرد خارج و پس از خاتمه سخنرانی واعظ حدود ساعت ۱۲:۳۰، جمعیت حاضر در مجلس از آن‌جا خارج و بخشی از اجتماع‌کنندگان متفرق و بقیه در سه گروه متشکل به طرف خیابان‌های بوذرجمهری غربی، سه راه سیروس و سرچشمه و خیابان ناصرخسرو به حرکت درآمده‌اند. گروه‌های مذکور در مسیر خود به دادن شعارهای مضربه و پرتاب سنگ به طرف مأمورین مبادرت نموده‌اند که مأمورین انتظامی مستقر در منطقه اقدام به متفرق نمودن تظاهرکنندگان کرده‌اند. تا حدود ساعت ۱۳:۳۰ در خیابان‌های مذکور اجتماع و تظاهرات مورد اشاره ادامه داشته و سپس جمعیت بوسیله مأمورین پراکنده شده‌اند. گروه‌هایی از این افراد در خیابان‌های بوذرجمهری، مولوی، ری و سیروس مبادرت به خرابکاری‌های پراکنده نموده و شیشه‌های کلیه شعب بانک‌های واقع در این خیابان‌ها و شیشه‌های دو سینما در خیابان مولوی و یک اغذیه فروشی در خیابان ری را شکسته‌اند.

بین ۴۰ تا ۵۰ نفر از عناصر اخلاک‌گرا توسط مأمورین پلیس دستگیر شده‌اند که تحقیقات و

رسیدگی به وضعیت آن‌ها ادامه دارد.

ارزیابی خبر:

خبر فوق صحت دارد.

اقدامات انجام شده:

مراقتب به نخست وزیری اعلام گردیده است.

خیلی محرمانه - خیلی فوری - رمز شود

به قم - مشهد

از مرکز ۳۸۱

واعظی بنام عبائی روز ۳۷/۲/۲۱ در مسجد جامع تهران مردم را به ایجاد شورش و بلوا تحریک و پس از خاتمه سخنرانی مستقیماً به قم مراجعت نموده مشخصات ظاهری وی قد متوسط، صورت کشیده، سمت راست صورت دارای سالک، سن حدود ۴۰ سال و ریش نسبتاً بلند دستور فرمایید با توجه به این که احتمال دارد فرد موصوف همان محمد واعظ عبائی فرزند حسین باشد بنحو کاملاً غیر محسوس تحقیق و در صورتی که تأیید شد که روز ۲/۲۱ در تهران بوده نسبت به دستگیری و اعزام وی به تهران اقدام و نتیجه اعلام شود.

ثابتی $\frac{۳۸۱/۱۹۳۴-۱۱۱۵۱۷}{۳۷/۲/۲۴}$

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

برگ خبر

نسخه شماره	از ..... نسخه	۷- منبع همکار انتقافی
۱- به عرض می‌رساند		۸- منشاء مسموعات منبع
۲- از ۳۸۲		۹- تاریخ وقوع اخیراً
۳- شماره گزارش ۱۱۱۵۱۷-۳۸۲/۱۹۴۵		۱۰- تاریخ رسیدن خبر به منبع اخیراً
۴- تاریخ گزارش ۳۷/۲/۲۴		۱۱- تاریخ رسیدن خبر به رهبر عملیات محل
۵- پیوست		۲۵۳۷/۲/۲۰
۶- گیرندگان خبر ۳۱۲		۱۲- ملاحظات حفاظتی.....

موضوع: عبانی (واعظ)

عطف
پیرو

یاد شده بالا چندی قبل ضمن یک سخنرانی در مسجد اعظم قم از خمینی تعریف و تمجید نموده و درباره حکومت‌های الهی و حکومت‌های طاوسی سخنانی ایراد کرده و در سراسر یک ساعت سخنرانی خود حملات و قیحانه و تندى به نظام شاهنشاهی کرده و رژیم موجود را یک رژیم پوسیده طرفدار زرتشت قلمداد ضمن پشتیبانی از وقایع اخیر تبریز و قم مردم را تحریک به اغتشاش نموده و رژیم موجود را با حکومت بنی‌امیه مقایسه کرده است.

نظریه شنبه:

نوار سخنرانی یاد شده در نشانی میدان خراسان خیابان پارک اول خیابان حافظ نبش کوچه درخشنده آقای حاجی غلامرضای سازگار بفروش می‌رسد.

۵۲-۲۵۹

خیلی محرمانه

از: اداره کل سوم (۳۱۲)

۳۱۲/۴۳۶

به: ریاست سازمان اطلاعات و امنیت تهران

۳۷/۲/۲۱

خواهشمند است دستور فرمائید واعظی که در روز ۳۷/۲/۲۱ در مسجد جامع تهران سخنرانی نموده و همچنین شخصی که یادداشتی به عنوان قطعنامه به سخنران داده که پایان منبر اعلام می‌نماید شناسائی و بازداشت و به کمیته مشترک ضدخرابکاری تحویل گردند٪

از طرف مدیر کل اداره سوم - ثابتی

گیرنده: کمیته مشترک ضد خرابکاری جهت اطلاع

گوینده: نگهبان اداره کل سوم - قاضی زاده

ساعت: ۱۳:۴۵

گیرنده: نوروزی

خیلی فوری با کمک ساواک تهران نسبت به دستگیری افراد مورد بحث اقدام شود ۳۷/۲/۲۳

پرتال جامع علوم انسانی

خیلی محرمانه

خیلی فوری

۳۸۱/۱۹۳۴/۱۱۱۵۱۷

۳۷/۲/۲۴

به قم و مشهد

از ۳۸۱

واعظی بنام عبائی روز ۳۷/۲/۲۱ در مسجد جامع تهران مردم را به ایجاد شورش و بلوا تحریک و بقرار اطلاع پس از خاتمه سخنرانی مستقیماً به قم احتمالاً به مشهد مراجعت نموده. مشخصات ظاهری وی قد متوسط، صورت کشیده، سمت راست صورت دارای سالک، سن حدود ۴۰ سال و ریش نسبتاً بلند دستور فرمائید با توجه به این که به احتمال قوی فرد موصوف همان محمد واعظ عبائی فرزند حسین می باشد به نحو کاملاً غیر محسوس تحقیق و در صورتی که تأیید شد مشارالیه روز ۳۷/۲/۲۱ در تهران بوده نسبت به دستگیری و اعزام وی به تهران اقدام و به متهم اعلام دارند.

ثابتی

بنا به درخواست کمیته مشترک ضدخرابکاری (طارخ) ت فریبگی

پرتال جامع علوم انسانی

به: ریاست ساواک تهران ۱۲ ه ۲۰

شماره ۱۴۸۷ / ه ش

از: ساواک شمیران

تاریخ ۵۲/۷/۹

نخست وزیری**سازمان اطلاعات و امنیت کشور**

پیوست .....

س.ا.و.ا.ک

درباره شیخ محمد واعظ عبائی فرزند حسین

بازگشت به ۵۴۹۰ ه ۱۲ - ۵۲/۶/۲۹

نامبرده بالا در ساعت ۱۹:۴۵ روز جاری در حوزه استحفاظی ساواک شمیران به وسیله ساواک دستگیر و پس از بازرسی بدنی تحویل کمیته ضدخرابکاری گردید هیچ گونه مدارکی از وی بدست نیامد. مراتب جهت استحضار و هر گونه اقدام مقتضی به عرض رسید.

رئیس ساواک شمیرانات - عباس شهنساری مقدم

گوینده: آقای قمی نژاد

گیرنده: مرادیان

ساعت: ۲۰:۱۰

۵۰-۱۱۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 خلی محرمانه
 پرتال جامع علوم انسانی

ب - صدور دستور دستگیری:

دستور دستگیری محمد واعظ عبائی که روز ۳۷/۲/۲۲ در مسجد جامع تهران سخنرانی نموده صادر لیکن چون سازمان‌های قم و مشهد موفق به دستگیری او به سبب نبودن در محل نگردیده‌اند آدرس او در تهران مشخص و برای بررسی و تعیین شماره تلفن به بخش شنود داده شده تا پس از مراقبت با ۱۵۸۵ در صورتی که معلوم شد فرد مورد نظر در نشانی مذکور سکونت دارد نسبت به دستگیری او اقدام شود.

ت - جمع‌آوری نوارهای مضره:

با پیگیری‌های مستمر و انجام ۱۲۴ مورد بازرسی از نوارفروشی‌ها، منازل و سایر اماکن مشکوک جمعاً ۴۶۳ حلقه نوار کاست حاوی مطالب تحریک‌آمیز و عاظ افراطی طرفدار خمینی که در اغلب آن‌ها از تشکیل حکومت اسلامی - سخن گفته شده جمع‌آوری و عاملین توزیع نیز دستگیر و مورد تعقیب واقع گردیده‌اند.

ث - اقدامات و علمیات دیگر:

ضمن توجیه کلیه منابع و همکاران اقدامات همه جانبه‌ای در جهت شناسایی عاملین توزیع نوارهای مضره و همچنین واعظ و سخنرانان افراطی در جریان می‌باشد که به محض حصول نتیجه نسبت به دستگیری عوامل مورد نظر و جمع‌آوری نوارهای مربوط اقدام خواهد شد.